

LOGISTIČKI SUSTAVI

Ratko Zelenika

Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka, 2005, 716 str.

Dejstvo je, da brez znanja in spoznanja o številnih logističnih dejavnostih, ki so povezane s transportom in distribucijo, ne bi bilo možno osnovati racionalne transportne verige, logistične verige, transportne mreže, logistične mreže v prostorskih in časovnih dimenzijah.

Glede na to, da ima vsak gospodarskosektorski logistični sistem svoje številne specifične dejavnosti in logistične (pod)sisteme, morajo logistični strokovnjaki poznati tehnične, tehnološke, organizacijske, ekonomske, pravne, ekološke fenomene različnih sistemov in njihovih (pod)sistemov.

Velik del tega omenjenega znanja, ki bi ga morali imeti logistični strokovnjaki, ponuja knjiga z naslovom *Logistički sustavi*. Knjiga priča o avtorjevem tridesetletnem teoretičnem in praktičnem ukvarjanjem z logistiko, kar dokazujejo tudi njegova prejšnja dela in zajeta literatura. Avtor omenjene knjige prof. dr. Ratko Zelenika je redni profesor na Ekonomski fakulteti Univerze na Reki in na Fakulteti za gradbeništvo Univerze v Mariboru.

Knjiga *Logistički sustavi* sistemsko in enostavno formulira in predstavlja rezultate raziskovanja, kot so definiranje pojma logistike, logistike kot znanosti; logistike kot aktivnosti; o pojmi in oblikah distribucije, distribucijskih kanalov, fizične distribucije in logistične distribucije; o temeljnih značilnostih transportnih in logističnih verig; o osnovnih obeležjih logističnodistribucijskih verig; o sodobnih pojavih logističnih dejavnosti, transportnih in logističnih mrežah; o pomembnih smernicah logistične industrije; o pojmu in strukturi logističnih sistemov; o pojmu in strukturi gospodarskosektorskega logističnega sistema ter v sklopu predstavljenih rezultatov raziskovanja predlaga ustrezne rešitve o pospešenem razvoju moderne logistične industrije v vseh gospodarskih in logističnih dejavnostih.

Glede na to, da dnevno raziskujem znanstvena in strokovna dela s področja logistike, lahko trdim, da so v do sedaj objavljeni in dosegljivi literaturi avtorji obravnavali pojave konvencionalne logistike, tokrat pa so predstavljeni sodobni pojavi logistike. Knjiga z naslovom *Logistički sustavi* je ena redkih v knjižni produkciji, ki vključuje okrog 100 novih definicij o logističnih pojavih in razlago kar nekaj specialističnih vrst logistike.

Avtor knjige meni, da imajo študenti in magistranti ekonomskih, prometnih, pomorskih in pravnih fakultet premalo interdisciplinarnega in multidisciplinarnega znanja o pojavih klasične in sodobne logistike, o klasičnih in sodobnih logističnih sistemih ter njihovih podsistemih. Zato nas poskuša s svojo knjigo popeljati v svet raziskovanja aktualnih teoretičnih in praktičnih logističnih problemov.

Prof. dr. Ratko Zelenika poudarja, da logistika kot znanost in logistika kot aktivnost, logistična distribucija, transportne verige, logistične verige, logistično oskrbne verige, logistično distribucijske verige, logistične dejavnosti v povezavi s transportom in distribucijo, transportne mreže, logistične mreže, elementi proizvodnje logističnih proizvodov predstavljajo *conditio sine qua non* za ustrezno oblikovanje, uspešno, učinkovito in racionalno upravljanje v vseh prostorsko-časovnih dimenzijah logističnih sistemov.

Logističke sustave avtor sam označi za knjigo za širok krog strokovnjakov, ki jih uvaja v temeljne in razvojne skrivnosti vseh logističnih pojavov. Po vsebini, obsegu, vidikih obravnave, po zgradbi, metodiki predstavitve in didaktični opremljenosti je ta knjiga ena redkih v knjižni produkciji. Knjiga je napisana v hrvaškem jeziku. Čeprav avtor uporablja znanstveni stil pisanja, je njegova terminologija razumljiva.

Delo je razdeljeno v šest med seboj povezanih delov. V Uvodu je zastavljen problem, predmet in objekt raziskovanja. Postavljena je temeljna hipoteza in pomožne hipoteze, pojasnjena sta namen in cilj raziskovanja. Navedene so metode, s katerimi lahko dosežemo znanstveni rezultat, predstavljena je tudi struktura naloge. V drugem delu z naslovom Teoretične značilnosti logistike, kjer je obdelanih več zelo kompleksnih tematskih enot. Posebno pozornost posveča avtor tretjemu delu z naslovom Temeljni (pod)sistemi logističnega sistema, ki ima štirinajst tematskih enot. Na rezultate raziskovanja, predstavljene v prvih treh delih, se logično navezujejo četrti, peti in šesti del.

Avtor trdi, da je možno z univerzalnim in specialističnim znanjem o logistiki kot znanosti in logistiki kot aktivnosti, o distribuciji splošno ter o distribucijskih kanalih, fizični in logistični distribuciji, povečati učinkovitost in konkurenčnost poslovanja vseh logističnih sistemov. Meni, da je možno samo s sodelovanjem in partnerskimi odnosi vseh logističnih subjektov – ti organizirajo petnajst najpomembnejših logističnih dejavnosti, ki so neposredno povezane s transportom in distribucijo – hitro, varno in racionalno proizvajati transportne, prometne, distribucijske in logistične proizvode ter učinkovito upravljati blagovne in finančne tokove.

Pri tem morajo vsi logistični subjekti vztrajati pri svoji temeljni nalogi, kot je proizvodnja in uporaba logističnega znanja in logističnih aktivnosti. Le-te je možno ustvariti samo s pomočjo sodobnih, razvitih in ustrezno organiziranih elementov proizvodnje logističnih proizvodov, med katerimi je seveda najpomembnejši intelektualni kapital.

Nesporno je dejstvo, da morajo biti vsi logistični sistemi in njihovi podsistemi ne glede na prostorske in časovne dimenzije v določeni meri kompatibilni in komplementarni, saj so to temeljne predpostavke za ustrezno oblikovanje in funkcioniranje vseh oblik logističnih sistemov na vseh prostorskih in časovnih nivojih.

Ob koncu vsakega poglavja so nanizana vprašanja za razpravo in utrjevanje naučenega. Knjigi je dodanih torej 1.300 vprašanj ter obsežen bibliografski aparat: kazalo imen, pojmov, kratic, avtorjeva biografija in bibliografija uporabljenih virov (131 enot), ki nam omogočajo še natančnejši študijski pristop.

Mag. Sabina ZEBEC